

Република Северна Македонија
Министерство за одбрана

ЗАШТИТА ОД ВОЗНЕМИРУВАЊЕ НА РАБОТНОТО МЕСТО ВО МИНИСТЕРСТВОТО ЗА ОДБРАНА И АРМИЈАТА НА РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА

ВОДИЧ

ПОЧИТУВАН/А,

Министерството за одбрана и Армијата на Република Северна Македонија не поддржуваат вознемирување на работното место.

Секој вработен/а има право на заштита од вознемирување на работното место.

Водичот е изготвен со цел, тебе, како на вработен/а или кандидати/ка за вработување во Министерството и Армијата, да ти ги приближи начините и можностите за заштита од вознемирување на работното место и механизмите за превенција и за навремено справување со секаков облик на вознемирување.

Те охрабруваме да се обратиш за совет и помош и навремено да известуваеш за нејрифатливиите облици на однесување кои ти предизвикуваат вознемирување.

Водичот ќе ти помогне да се однесуваш правилно, чесно и професионално и на начин со кој се почитува достоинството, интегритетот и улогата на индивидуално и институционално ниво.

Со почит,
Министерство за одбрана

ШТО Е ВОЗНЕМИРУВАЊЕ?

Вознемирување на работното место претставува поттикнување или наведување на однесување со кое психички или полово се вознемирува вработениот/та или група вработени.

Вознемирувањето може да настане во Министерството за одбрана, во командите и единиците на Армијата, во центрите за обука – камповите, полигоните за вежби, како и на меѓународни активности.

ОБЛИЦИ НА ВОЗНЕМИРУВАЊЕ:¹

ПСИХИЧКО ВОЗНЕМИРУВАЊЕ е секое негативно однесување од вработен или група на вработени кое се повторува, континуирано и систематски, сè што претставува повреда на достоинството, интегритетот, угледот и честа на вработениот и предизвикува чувство на страв или создава непријатност, пониженост, чија крајна цел може да биде повреда на физичкото и менталното здравје, компромитирање на професионалната иднина на вработениот, престанок на работниот однос или напуштање на работното место.

ПОЛОВО ВОЗНЕМИРУВАЊЕ е секое вербално, невербално или физичко однесување од полов карактер, кое претставува повреда на достоинството на вработениот или на кандидатот за вработување, а кое предизвикува чувство на страв или создава непријатност, пониженост.

СЕКСУАЛНО ВОЗНЕМИРУВАЊЕ е каков било облик на несакано вербално, невербално или физичко постапување од сексуална природа, што има цел или последица, повреда на достоинството или создавање на заканувачка, непријателска, понижувачка или застрашувачка средина, пристап или практика.

¹ Законски одредени дефиниции

КОЈ МОЖЕ ДА БИДЕ ВРШИТЕЛ/КА НА ВОЗНЕМИРУВАЊЕ?

- ▶ Едно или повеќе лица (колеги/шки) со негативно однесување;
- ▶ Раководители/ки на организационите единици;
- ▶ Непосредно претпоставен раководен службеник/чка односно старешина;
- ▶ Трето лице со кое вработениот/та доаѓа во контакт на работното место.

ВРЕМЕ И МЕСТО НА ВОЗНЕМИРУВАЊЕ?

- ▶ Периодот на работното време;
- ▶ Времето на патување до и од работното место, односно на работното место;
- ▶ При учество на обуки и стручно оспособување и усовршување;
- ▶ Школување;
- ▶ Вежби;
- ▶ Меѓународни и хуманитарни мисии;
- ▶ Настани и активности во меѓународен и национален контекст.

**ДАЛИ СИ ЗАПОЗНАЕН/А ДЕКА СТАПИ
НА СИЛА УПАТСТВО ЗА ЗАШТИТА ОД
ВОЗНЕМИРУВАЊЕ НА РАБОТНОТО
МЕСТО ВО МИНИСТЕРСТВОТО ЗА
ОДБРАНА И АРМИЈАТА НА РЕПУБЛИКА
СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА?**

ЗАДОЛЖИТЕЛНО ПРОЧИТАЈ ГО!

Достапно е на:

✓ www.mod.gov.mk

✓ www.arm.mil.mk

✓ твојата електронска службена пошта

✓ огласни табли во Министерството и Армијата

ЗАПОМНИ! Постапката за заштита од
вознемирување на работното место е:

- доверлива
- незаконувачка
- договорна

ШТО ДА НАПРАВАМ ПРИ ВОЗНЕМИРУВАЊЕ?

ПРВА МОЖНОСТ

Обрати се до вршителот/ката и дај му/ѝ до знаење дека однесувањето е несакано, навредувачко и ти создава непријатност или влијае на твојата работа

Обрати се до вршителот/ката:

- ✓ Лично, со директно обраќање
- ✓ Во писмена форма или
- ✓ Преку телефон

Ако не се обратиш до вршителот/ката на вознемирување или доколку директното обраќање не резултирало со пресјанок на несаканото однесување имаш

ВТОРА МОЖНОСТ

КАДЕ ДА СЕ ОБРАТАМ?

Да се обратиш за совет и помош до:

- ✓ Родов претставник/чка
- ✓ Непосредно претпоставен/а
- ✓ Овластено/и лице/а за заштита од вознемирување
- ✓ Министер/ка за одбрана

ТРЕТА МОЖНОСТ

- ✓ Известување може да достави и трето лице со твоја согласност

Со цел информирање или ако се одлучиш да пријавиш вознемирување на работното место – отвори го посебниот прозорец „Заштита од вознемирување на работното место“, достапен на веб-страницата на Министерството за одбрана – http://www.mod.gov.mk/?page_id=47191

ДАЛИ ЗНАЕШ?

*Податоциите и информациите што
ѝи даваш се заштитени во согласност
со позитивните правни прописи*

ПРИЈАВУВАЊЕТО МОЖЕ ДА ГО НАПРАВИШ!

Избери начин:

- ✓ јави се на

070-403-080	070-403-043
02/ 324-7534	02/ 311-3527

 или
- ✓ испрати порака на stopvoznemiruvanje@mod.gov.mk² или
- ✓ писмено извести преку деловодството на Министерството и Армијата².

ЗАПОМНИ:

- 1. Води евиденција кога и на кој начин се остварени контактите со вршителот/ката на вознемирување и со која содржина!**
- 2. Барањето достави го во рок од 6 месеци!**
- 3. Податоците треба да се веродостојни и дадени под целосна кривична, материјална и морална одговорност!**

² Користи го образецот достапен на веб-страницата на Министерството за одбрана – http://www.mod.gov.mk/?page_id=47191

ПРАВА И ОДГОВОРНОСТИ

Ако си вознемирувано лице имаш право:

✓ да поведеш постапка за заштита од вознемирување, без страв од потсмет, од одмазда или да бидеш обвинет/а;

✓ да бидеш информиран/а за резултатите од постапката и за елементите кои се поврзани со постапката, но и за мерките кои ќе бидат преземени;

✓ повратна информација треба да добиеш во рок од 30 дена по поднесеното барање;

✓ да избереш претставник на синдикатот во кој членуваш;

✓ повторно да се обратиш за помош доколку не престанат дејствата кои те вознемируваат;

✓ на фер и непристрасна постапка.

Одговорен/одговорна си:

✓ да информираш во најкус можен рок за твоето несогласување или за чувството на непријатност од постапките на лицето/а или за неговото однесување кон тебе;

✓ доколку имаш потреба да побараш помош или насоки како најдобро да постапиш, најдобро е да соработуваш со лицето одговорно за спроведување на постапката.

Ако си вршител/ка на вознемирувањето имаш право:

✓ да бидеш информиран/а дека е покрената постапка за заштита од вознемирување против тебе;

✓ да бидеш информиран/а за идентитетот на вознемируваното лице;

✓ во постапката за посредување може да учествува и претставник на синдикатот во кој членуваш;

✓ да бидеш информиран/а за резултатите од постапката и за елементите кои се поврзани со постапката, но и за мерките кои ќе бидат преземени.

✓ на фер и непристрасна постапка.

Потребно е да соработуваш со лицето коешто е одговорно за спроведување на постапката!

Печатењето на оваа публикација е поддржано од страна на Телото на Обединетите нации за родова еднаквост и зајакнување на жените - UN Women.

Мислењата и ставовите изразени во оваа публикација се мислења и ставови на авторите и нужно не ги претставуваат мислењата и ставовите на UN Women, Обединетите нации или на другите придружни организации. Наведените граници и имиња како и ознаките користени на мапите од овој извештај не претполагаат официјална потврда или прифаќање од страна на Обединетите нации.